

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
Vidéken: Egy óra . . . 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Feladvás szerkesztő:
SÍPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROKOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 49. szám.

A Bika szálloda eladása

Debreczen, június 21.

Ötletszerűen vetődött fel a jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén a Bika szálloda eladásának kérdése. Sajnos, hogy csak most beszéltek először róla hivatalos hangon, mert a kérdés már régen megérett arra, hogy a törvényhatósági bizottság végezzen vele.

Valamikor régen, a mikor a vállalkozási kedv még lanyha volt, természetesen, sőt szükséges dolognak tartották azt, hogy a városok építsenek szállodákat vendéglőket, a hol a város tulajdonjogának presztizse alatt az idegenek tisztességes hajlékra találtak. Ma már, a mikor a modern technika minden vívmányával rendelkező szállodák állanak a közönség rendelkezésére, a mikor egy törvényhatóság nehézkés arra, hogy szállodákkal spekuláljon s a modern igényeket kielégítse, valóban nincs értelme annak, hogy a város tovább is birtokában tartson egy olyan épületet, a mely egyáltalán nem jövedelmező, és a melyet nem tud a város ugy fenntartani, hogy az az újabb üzletekkel is versenyre keljen.

A szomszéd Nagyváradnak két hatalmas szállodája volt, a Fekete Sas és a Zöldfa. Addig a míg a nyakára nem építették a többi modern szállodákat, fenn is tartotta a város. De mi-helyt látta, hogy fenntartása sok veszökséggel, költséggel jár, azonnal tuladott rajta.

Debreczen várost semmi érdek sem köti ahoz, hogy a Bika szállodát továbbra is a maga kezében tartsa. Építeni már nem épített a szállodán semmit, legfeljebb tataroztat és toldoztat. A mostani állapotban pedig ez az épület nem állja ki a versenyt az építendő monstrum szállodákkal. Nincs okosabb tenni való, tul kell adni az épületen, vegye át azt magán ember, s kezelje ugy, a hogy legjobbnak véli.

Emlékezzünk Kovács József polgármester egy kijelentésére, a ki mikor a Bika épületén eszközlendő javításokról volt szó ugy nyilatkozott, hogy legjobban szeretné az egész épületet eladni. Talán két évvel ezelőtt mondta

ezt a polgármester. Igazán kár, hogy már akkor nem terjesztetett tanácsi javaslatot az eladásról a közgyűlés elé. Semmi célja sincs olyan városi épület megtartásának, amely a tőke igen csekély százalékát hozza meg már évek óta.

Nagyon természetes, hogy ötletszerűleg potom árért nem szabad oda dobni ezt a kitűnő helyen fekvő épületet. De hát azt hisszük, hogy erről az eladás esetén szó sem lehet. A Bika szálloda ma is nagy értékű — kitűnő fekvésű épület, és azok az emberek, akik a vendéglős szakmában Debreczenben első helyen állanak, szívesen megadják az épület illő árát. De amint halljuk részvénytársaság is alakul bármely pillanatban a szálloda megvételére. A város tehát nem kockáztat semmit — épen ezért a hirtelen felvetett tervet már a legközelebbi közgyűlésen jó lesz megfontolni.

A horvátok megrendszabályozása. Tegnap foglalkoztunk azzal a kérdéssel, hogy Wekerle a király elé viszi a horvátokkal szemben követendő eljárás módosztatát és helytelenítettük, hogy a miniszterelnök a házszabályok alkalmazásáról tanácsot vagy biztosítékot kér — akár a királytól is. Ebben a tárgyban jól informált és megbízható oldalról a következő felvilágosítást, illetőleg értesítést kapjuk:

A miniszterelnök köteleességszerűen jelentést tett a királynak a horvát ügy állásáról és kérte a király jóváhagyását a kormány terveihez, de ezek között a tervek között semmi sincsen a mi a házszabályok alkalmazásáról vagy a Házban követendő egyéb eljárásról szólana. A miniszterelnök nagyon jól tudja, hogy a házszabály milyen feltett kincse az alkotmánynak és óvakodni fog illetéktelen beavatkozások bevonásától. Ellenben olyan tervei vannak neki, illetőleg a kormánynak, melyek a korona hozzájárulása nélkül meg nem valósíthatók; ilyenek például a bán felmentése, a horvát autonóm kormány vezetőinek kieserése, esetleg a tartomány gyűlés feloszlatása és végső esetben az autonómia felfüggesztése. Mindezek csak királyi jóváhagyással hajthatók végre és forrásunk szerint a király szabad kezét adott a kormánynak, hogy a mondott eszközök bármelyikét vagy valamennyit együttesen alkalmazza.

Nyugodtabb ülés.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 20.

Ma már nyugalmas és eseményektől való ülésre van kilátás. Potocnyák nem jött még el a Házba és az itt várható lármásabb jelenetek is elmaradtak s a horvát kérdéstről legfőleg a folyosókon és a miniszteri szobákban van szó, melyekben erősen szövegezik a horvát békét. Egyelőre kevés kilátással, de maguk a horvátok is érzik, hogy így már nem maradhat soká. Csak a módját szeretnék tudni annak, hogy botrány nélkül leszerelhessenek.

— Zsákutcában vagyunk, melyből se ki, se bel — mondta Vrbanics Ferenc az újságíróknak.

Wekerle és Sztérényi Drohobeczky Gyula püspök útján tárgyalnak a horvátokkal. Egy reggeli német lap kész formuláról adott hírt. Ezt a horvátok megcáfolják. Szerintük formuláról szó sincs. Néhány napig — a zászló becsületéért! — még okvetlen eltart a horvát obstrukció s az átmenet megkönnyítésért valószínűleg néhány napra elnapolják az üléseket. Azután jöhet — béke.

A folyosón ma is volt szó az osztrák trónbeszédéről. Nagy esomó függetlenségi képviselő előtt Wekerle Sándor miniszterelnök érthetetlennek mondta azt a kedvezőtlen hatást, melyet a trónbeszéd támasztott.

— A bajnak csak az lehet az oka — mondta — hogy a trónbeszéd rossz magyar fordításban jelent meg. Bárány Beck az önrendelkezési jog kidomborításával egyenesen lokalizálni akarta azt osztrák aspirációkat. Nem értem, hogy a függetlenségi párt éppen ezt brüszkirozza.

A folyosót foglalkoztatja a függetlenségi párt tegnapi értekezlete is és Fenyvesi Soma kijelentette, hogy ha Baresay Andor képviselő egy héten belül nem lép ki a maros-tordai autonóm megyei pártból, amely folyton keresztezi a függetlenségi párt terveit, akkor a függetlenségi párthoz kizárási indítványt ad be ellene.

Az ülésről az alábbi tudósításunk számol be:

Elnök: Justh Gyula.

Lázár Pál: A gazdasági bizottság nevében benyújtja a képviselőházi alkalmazottak szolgálati rendtartásáról szóló jelentést.

Ezután vita nélkül elfogadták a miniszterelnöknek a kvóta deputáció megválasztására vonatkozó javaslatát és elfogadták, hogy a bizottság tiz tagját hétfőn választják meg.

Maradék fél árban

Selymek, Batiztok, kész blonzok, övök, csipke függönyök, színes napernyők, fenti cikkek fél árban lesznek árusítva.

Angol Zephfirek, francia Delinek, angol vásznak, ugy minden mosóáruban nagy választék.

Klein és Gelbmann cégénél

Debreczen.

Piacz 24.

A vasutas javaslatok.

Kovács Ernő: A Ház engedelmével hosszabban beszél a horvát kérdésekről. A horvát érvekről konstatálja, hogy azok az 1868. XXX. törvényekben biztosított közjogi egységgel homlokegyenest ellenkeznek. Legföljebb annyit koncedál a horvátoknak, hogy azok a vasuti alkalmazottak köteleztessenek a horvát nyelv elsajátítására, a kik külső szolgálatot teljesítenek. A javaslatot elfogadják.

Pribicevics Szve'ozár (horvátul) beszél.

Darányi miniszter Debreczenben.**A sáska veszedelem terjedése.****Uj fertőzött területek.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

Ugy látszik nincs az a pénz s az az emberi munka erő, a mely a hortobágyi sáskaveszedelemnek teljesen elejét venné. Mintegy 6 hét óta nagy készütséggel folyik a sáskairtás, melynek azonban nem sok az eredménye.

Ma Kovács József polgármesternek jelentést tett Jablonovszky József, a rovtartani állomás igazgatója. Jelentésében a sáskairtásról számol be, egyben közli, hogy a Kertész féle tanyákon nagymértékű veszedelmet konstatált. Az ujonnan fertőzött területeken az irtásra haladéktalanul szükség van, különben az egész nagy munka, a mit eddig végeztek, kárba vész.

Az irtáshoz 114 géppel a jövő hét elején fognak hozzá látni. Bár még mindenütt van veszedelem, azonban a baj nem olyan komoly többé, mint a milyen volt. A szerződötett napszámó-

Cabaret-mesék.

I.

A közmondások rabja.

Első fejezet.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis nő. Ez a kis asszonyka szörnyen szeretett volna gazdag lenni. (Ez elvégre érthető.) Fordult ide, fordult oda, de senkitől sem kapott tanácsnál egyebet. Mikor már egy gazdag nagybácsija is azzal utasította el, hogy kaparj kurta neked is lesz, végleg elkeseredett az izraelita menyecske, s elhatározta, hogy megfogadja a tanácsot. Így történt, hogy a kis izraelita nő — frizernővé lett. S kapart, kapart egész addig, míg némi kis vagyont kapart össze.

Második fejezet.

Azonban e vagyon nem volt sok, még kevésbé volt elég, s a kisebb nő többre vágyott. Azon kezdett gondolkodni hogy miért ne lenne neki egy három emeletes sarokháza.

Gondolkodás közben rájött arra, hogy eddigi vagyonát úgy szerezte, hogy megfogadta a nagybácsi tanácsát és kapart. Ujra eszébe jutott e tanács, s elkezdett azon töprengeni, mint jelent abban az a szó kurta.

A szó jelentőségére nem jött rá, ellenben hallott egy másik közmondást. Azt, ha kurta a karod, told meg egy lépéssel.

Az asszonyka ezt a közmondást is

sok közül többet elbocsájtának s csupán azok maradnak meg, a kik a gépek kezelése körül fognak munkálkodni.

Az eddigi irtás eredménye bizonyára kedvező hatással lesz a termőföldre. Jablonovszky a földmívelési miniszternek is jelentést tett s miután a kormány pénzsegélye elfogyott, újabb költséget kér a további munka fedezésére.

Ugy hirdik, hogy Darányi Ignác földmívelési miniszter a jövő héten Debreczenbe érkezik, A miniszter a helyszínen akar közvetlen tapasztalásokat szerezni a sáska veszedelemről és az irtásról. A miniszter idejövetele egyébként összefüggésben van a sáska irtási törvény megváltoztatásával, mert mint ismeretes, a törvénynek pénzbeli hozzájárulásról szóló része igen érzékenyen érinti a városok pénztárát.

Nyugdíj ügyek a városnál.**A zenedei tanárok jogai.**

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

A város nyugdíj ellenőrző bizottsága ma délelőtt Oláh Károly tanácsnok elnökelete alatt ülést tartott, amelyen az e holnapi közgyűlés tárgysorozatára kitűzendő nyugdíjügyeket tárgyalták.

Ember Lajos a városi nyomda vezetője megromlott egészsége miatt nyugdíjazását kérte. Orvosi bizonyítvánnyal igazolta kedvezőtlen egészségi állapotát. A bizonyítvány fizikai kimerültségekről szól.

A nyugdíj ellenőrző bizottság nem döntött végérvényesen a kérelem dolgában, hanem elrendelte, hogy embert a t. főorvos vizsgálja meg s amennyiben hosszabb szabadságotatással egészsége hely-

megfogadta, bár ezt sem értette teljesen. Nem ugyan a kardját, hanem a vagyonát megtoldotta egy, két, három sőt több lépéssel — ballépéssel.

És csekély idő alatt házat szerzett.

II.

Az önzetlen férfi.

Első fejezet.

Éz volt az első mese.

A második a viszonyosságnál fogva egy férfiről szól, egy önzetlen férfiről. Ez a férfi oly annyira önzetlen volt, hogy önzetlenségéből föbelőtte magát.

Maga a nagy eset ilyen történt meg. És az önzetlen férfi tengeri utra indult. De Pechje volt! A nyílt tengeren sülyedni kezdett a hajója. Minden élő menekülésre gondolt, egyedül az önzetlen férfi állott nyugodtan neki támasztva hátát a hajó karfájának.

Tetszik tudni miért?

Azért mert attól félt, hogy a nagy tolongásban legázolja valakinek a tyuk-szemét.

Második fejezet.

Amint ott állt önzetlenül és pokoli nyugalommal, egyszerre egy gondolat villant át agyán. Eszébe jutott, hogy az élete huszezer koronára biztosítva van.

Erre a gondolatra elsápadt. Megremegett attól, hogy őt, aki az önzetlenség mintaképe azzal gyanúsítják majd meg, hogy azért nem menekült, mivel a biztosító társulatot akarta megkárosítani.

reállitana inkább ily irányban tesz előterjesztést a közgyűlésnek.

A másik ügy Nagy Lajos rendőr nyugdíjaztatása volt. A bizottság hasonló értelemben hozott javaslatot, mint az előbbi ügyben.

Nagyobb vitát provokált a zenedei tanárok nyugdíjazásának kérdése. E tárgynál a bizottságnak több tagja felszólalt s tekintettel arra, hogy az ügynek elbírálása nem tartozik a bizottság hatáskörébe kijelenti, hogy nincs ellene, a törvényhatóság közgyűlése elé viszi a kérdést. Egyben annak eldöntését is kéri a bizottság, hogy a zenede nyilatkozzék, hogy mennyivel óhajt a nyugdíjazásokhoz hozzájárulni.

A nyugdíj jogosultság megállapítását kérte a színház műszaki személyzete is. A bizottság a kérelemnek helyt adott s javasolja, hogy a közgyűlés Szegedi Sándor, Török Imre tűzoltók, Katona János házmester, Gyöngyössi K. Viktor színházi festő és Tóth János gépész nyugdíj jogosultságát állapítsa meg annál is inkább, mert most is a várostól huzak fizetésüket s így a város alkalmazottai.

Tömeges tejhamisítás Debreczenben.**A miniszteri biztos vizsgálata.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

Hogy milyen szemérmetlen módon folyik Debreczenben az élelmiszer, ezek között a tej, turó és vajhamisítás, ezt egy hirtelen jött alapos hatósági vizsgálat meglepő módon bebizonyította. Darányi Ignác földmívelési miniszter egyik szakreferensét leküldte Debreczenbe, hogy az itteni piacokon tartson hivatalos szemlést s az egészségtelen cikkeket foglalja le. Huszonhat tejárusnál talált a kiküldött miniszteri biztos gyanús tejet. Mind a huszon-

Ez a gondolat fájt az önzetlen férfiak.

Nem tudta mit csináljon. Meneküljön-e s így kockáztassa azt, hogy azok, kiknek lábára lép, piszkos önzőnek mondják, maradjon-e, s ekként a biztosító társulat igazgatósága hangoztassa róla ezt a véleményét.

Mint hogy nem tudta megoldani a problémát, — föbelőtte magát.

III.

A jéghegy.

A harmadik és utolsó mese egy jéghegyről szól, amely fogalom alatt Önök egy körülrajongott bálkirálynőt is érthetnek.

Ez a jéghegy ott állott -- tegyük fel — egy hangversenyterem közepén. — Jött egy ifju s meglátta a jéghegyet. Mint hogy ambiciózus, lobbanékony ifju volt, elhatározta, hogy megostromolja a jéghegyet. Csákányt hozott és hozzáfogott a munkához, dolgozott komolyan, buzgón és fáradhatatlanul. A jéghegy azonban nem engedett fel a maga hidegségéből, akár mennyire beleizzadt is a munkába az ifju.

De jött egy másik fiu is. Mosolygó arcú, bamba kis legény. Ez is meglátta a jéghegyet s elkezdett rá vigyorogni, — közben pedig mutogatta jól gondozott fohér fogait.

És addig nevetett, míg a jéghegy visszamosolygott rá és — felolvadt.

— enyv. —

hat árusnál lefoglalta a tejet és turót s azokat a bünyügyi osztály útján vegyelemzés végett kiadta a gazdasági akadémia vegyvizsgáló intézetének.

Dr. Széll Mihály vegyész tegnap terjesztette vissza a lefoglalt cikket a rendőrséghez és 22 esetben a hamisítást beigazoltak találta míg négy esetben semleges véleményt adott.

Meghamisított, többé kevésbé az egészségre ártalmasnak találta a következő árusok tej, illetve vaj, turó árucikkeit: Salamon Jakab Hatvan utca 48, Gergely Ferencné, Pinczés Miklósné, Dobi Imréné, (B. újvárosi lakos), Simon Istvánné, Györfi Jánosné, Tóth Sándor, Bakk Jánosné (b. újvárosi lakosok), Kovács Ferenc, Asztalos G, Cserepes-utca 14, Erdélyi Pálné (Újváros), Berec Gábor (Ondód) Kovács András (Lorántffy-u. 9.) Németi József (Nap-utca 14), Kerekes Sándorné (Sámson), Szilágyi Ferenc (Ondód), Mezei András (Haláp), Molnár Károlyné (Szepes), Simonyi Pál (M. Pércs), Fejér Sándor (Újváros), Németi Gáborné tejeit.

Az állami vegyvizsgáló azt jelentette, hogy a lefoglalt tejeiket többnyire egészségtelen vízzel hamisították meg.

A rendőrség bünyügyi osztálya a hamis tej árusok ellen a vizsgálatot megindította s a terhelő bizonyítékokhoz képest szigorúan meg fogja őket büntetni.

Debreczeni tartalékosok öröme.

Elhalasztják a fegyvergyakorlatot.

Lehet folyamodni.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

Megirtuk annak idején, hogy a katonai parancsnokságok május hó első felében egy csomó katonai behívó jegyet küldöttek szét, melyek szerint a tartalékos katonák épen a legnagyobb és legszorgosabb nyári munka idején, aratásra kellett volna bevonulni a szokásos nyári fegyvergyakorlatokra.

Ez ellen a behívások ellen nyomban állást foglalt a városi tanács, a törvényhatóság pedig felterjesztésben kérte a honvédelmi minisztert, intézkedjék, hogy a mezei munkálkodással foglalkozó tartalékos katonák ne az aratás ideje alatt, hanem máskor hivassanak be fegyvergyakorlatra — mivel máskülömben sok szegény ember és család nem tudja megkeresni a télire való kenyeret s általában a behívásoknak kiszámíthatatlan következményei és kellemetlenségei lesznek. A honvédelmi miniszter most válaszolt a felterjesztésre, leiratában a következőket mondja:

„A folyó évi május hó 18-án kelt jelentése következtében értesitem a törvényhatóságot, hogy az általam megkérésűt cs. és kir. 7-ik hadtestparancsnokság átirata szerint a debreczeni hadkiegészítési kerületi parancsnokság utasított, hogy a földmiveléssel foglalkozóknak a fegyvergyakorlat alól való fölmentését a legnagyobb mérvben eszközölje; a hadtestparancsnokság azonban nincsen oly helyzetben, hogy a fegyvergyakorlatokat

egy augusztus 20-ika utáni időre elhalasztassa.

A június hó 7-ére behívott póttartalékosok a létszám kiegészítésre szolgálnak, fegyvergyakorlatuk július hó 4-én végződik. S így, tekintettel az idén valószínűleg később kezdődő aratásra, erre a munkára már rendelkezésre állanak.

Végül megjegyzem, hogy amennyiben arató munkások ennek dacára az aratás ideje alatt behivatnának, ezeknek esetről-esetre előterjesztendő s hatóságilag megerősített indokolt kérvényeinek figyelembe vétele végett a kellő intézkedések mindannyiszor meg fognak történni.

A tartalékos katonáknak tehát legfőképpen arra kell most vigyázniuk, hogy abban az esetben, ha aratás idejére behívó jegyet kapnának, nyomban kérjék a fegyvergyakorlat elengedését, illetve más időre való elhalasztását a város katonai ügyosztályának útján.

A tanács a házipénztár ellen.

Határozat, mely háromezer koronába került.

A törvényhatósági bizottság figyelmébe.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, június 21.

Debreczen város tanácsa tegnapelőtt olyan határozatot hozott, a mely esztendőnként legalább 3000 koronával rövidíti meg a házipénztárt illetve szegény alapot. A böles tanácsi határozat története a következő.

Suchán Rezső villanyszínház tulajdonos kérvényt adott be a városi tanácshoz, a melyben azt kérte, hogy színháza után a város részére naponként fizetendő 10 koronát szállítsa le kisebb összegre. A tanács a kérvényt véleményezés végett kiadta a rendőrfőkapitánynak.

Végh Gyula főkapitány a tanács felhívásának terjedelmes és alapos előterjesztésben tett eleget. Elmondotta, hogy a város idevonatkozó szabályrendelete 3 féle díjat állapít meg. 1.) Táncmulatságokért, bálókért 10 korona. 2.) Orfeumok, bábszínházak után 10 korona, 3.) egyéb mutatványokért mint körhinta, madarakkal való szerencse húzás, vásári dolgokért 2 korona fizetendő naponként.

Mínt hogy a villamos színházat, a melynek révén Winkler, Narten stb. évek óta sok sok ezer forintokat vittek el Debreczenből nem lehet a 3 ik tételbe, a vásári papogályok, szerencsét húzó fehér egerek sorába venni, nem javasolja a díj leszállítását.

Mit tett a tanács? Határozatot hozott, a melyben keresztül lépte a főkapitány előterjesztését és kimondotta, hogy a villamos színházak, a melyek ezeket mepernek be, hasonlóképpen a fehér egeres tóthoz, vagy a papagályos olaszhoz, akik koldus és földhöz ragadt emberek — napi 2 koronát fizessenek városi illeték gyanánt. Sőt tovább ment a tanács kimondotta, hogy a Suchán által eddig befizetett 5 forintok visszatérítendő — vagyis addig a míg a befizetett összeg fedezi a további napokat — Suchán Rezsőnek egy fillért sem kell a házipénztárba befizetnie. Ezzel egyben természetesen Narten

György, a ki szintén 10 koronát fizetett naponként a holnapi naptól kezdve szintén 2 koronát fizet, sőt a tanácsi határozat nyomán Winkler a ki már elment Debreczenből, teljes joggal perelheti a várost, hogy az általa eszközölt napi 8 korona tul befizetést hosszú évekre visszamenőleg adják ki neki. És határozottan mondjuk, hogy a tanácsi határozat alapján akármelyik magyar bíróság jogosnak fogja találni követelését, és azt meg is ítéli neki.

Ha a tanács Suchán Rezsőn, a ki tényleg megérdemli ezt minden körülmények között, segíteni akart — ezt a legnagyobb mértékben helyeseljük. Azonban ennek a segítségnek a formáját kellett volna megválasztani. Suchán Rezsőnek magának adhatott volna engedményt a tanács, ez ellen senki nem emelt volna kifogást. De az ezekben dűskálkodó cégeknek miért adott ilyen kompenzációt — az valóban relytély. Ennek az ügynek referense nagyon komoly ember, csodáljuk, hogy így tultott a célon, s egy határozattal 3000 koronával szegényebbé tette évenként a szegény alapot. A villamos színház mégsem fehér egeres tót vagy cédu lát húzó papagály.

A tanács eme csoda határozatát figyelmébe ajánljuk a törvényhatósági bizottságnak. Azt hisszük, lesz olyan bizottsági tag, a ki ezt megfelelőbezi.

SZÍNHÁZ.

Debreczeni színészek köruton.

A debreczeni színház több tagja, köztük Szakács Andor, Árkossy Vilmos, Szabó Irma a napokban nyári művészi körutra indulnak. Színészeink a szomszédos nagyobb városokban fognak művész estélyeket rendezni. A körut igen szép eredményekkel biztatja a szünetidő debreczeni színészeket.

Pályázók a kassai színházra.

Az egyetlen nagy színház, melynek igazgatása a 1908—1911 re még el nem dőlt, a kassai. Az elsőrangú színházak közül csakis erre irtak ki pályázatot, melynek lejártáig Komjáthy János, a jelenlegi kassai, Krémer Sándor szatmári, Miesey F. György sátoraljai helyi és Farkas Ferenc dr. szabadkai színigazgatók pályáztak. Utóbbi csakis azon esetre jelentette be pályázatát, ha más igazgató nem pályázna, így csakis 3 pályázó között választhat a kassai szünygi bizottság, mely csak örülhet annak, ha továbbra is megtarthatja Komjáthy Jánost, akinél különb és megbízhatóbb igazgatót úgy se kaphatnának.

Balogh Ferenc a nőegyletekről.

Levél a szerkesztőhöz.

Debreczen, június 21.

Néhány nappal ezelőtt lapunk vezércikkében foglalkozott a debreczeni nőegyletek szokatlan és immár a határokat túllépő versengésével. Erre illetéktelen helyről egyik helyi lap részéről nagyképu kioktatásban volt részünk. A cikk, amelynek sem füle, sem lába nem volt egyébként teljesen hidegen hagyott bennünket. Annál is inkább meg-

Debreczen söröcsarnok

(városházzal szemben.) Ujj kezelésben. Ajánlom tisztán kezelt italaimat, kitünő konyhám. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kellemes nyári kerthelyiség.

Tisztelettel

Kovács Aladár.

örvendeztetett bennünket egy levél, a melyet a magyar protestáns világ egyik nagy szellemi arisztokratája Balogh Ferenc akadémiai tanár intézett hozzánk. Sejtjük ugyan, hogy a tudós professzor ur nem szánta ugyan nyilvánosságra a levelet — de úgy gondoljuk, hogy nem neheztel meg, ha bő kivonathban ismertetjük. Azok, akik ezzel a kérdéssel nincsenek tisztában, többek közt a „Debreczen“ szerkesztősége — ebből a levélből láthatják, hogy elfogulatlan, nagy műveltségű és nagytekintélyű férfiú hogy vélekedik a legjobb jótékonyági üggető versenyéről.

Hangzik a levél a következőleg:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Igen jól esett lelkemnek a „Független Ujság“ idei 138. számában „Nőegyleteinkről“ irt cikk, az irány, a szellem. Ideje volt, hogy valaki felszólaljon. Arany szavak ezek: „indokolatlan dolog a nőegyletekbe bele vinni a felekezetieskedést.“ Ha beviszi ám tegye, de akkor forduljon saját hitfelekezetéhez, ennek önkéntes filléreihez, s ne lármázzon, sőt rejtse magát felekezeti redői közé. És más vallásukat ne csődítsen adófizetőül. A tömeg sokszor buta és kíváncsi.

A boldogult Révész Bálint és a derék Mikó Róza grófnő kezdték felekezeten felül állókat a jótékony nőegyleteket. Egyetemes jellegű volt az, vegyesen voltak tagjai, de nem felekezeti név és jelleggel. Ez volt a legszebb kora.

A klerikális jezsuita irányt később hozták be, trombita harsogással és megiszédítéssel... Ez bántó — itt

Maradjon a nőegylet emberbaráti, egyetemes jótékony egylet. Pártoló tagjainak arányában válasszanak választmányi tagokat, a felekezeti jelleg száműzessék, s pap ne álljon az élén, sem a háta megett.

Avattak a kollegium ifjai is zászlót. — Bár egy és más működésüket nem helyeseltém, volt egy mentségük. A zászlón nem volt sem Szűz Mária, sem Kalazanczai Szent József, sem Kálvin arckép.

A bátor és józan felszólalásért fogadjon köszönetemet.

Debreczen, 1907. június 20.

Balogh Ferenc,
hittanár.

Öszinte köszönettel fogadjuk a nagytiszteletű tanár ur elismerését, a mely különösen jól esik. Ha ilyen helyről kapunk buzdítást egy és más célért folytatott küzdelmünkben, akkor mégsem eredménytelen a mi munkánk.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—13 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

1907. július 1-én új előfizetést nyitunk a „Debreczeni Független Ujság“-ra.

Előfizetési ára helyben:

Egy hónapra . . . 1 kor.

Negyed évre . . . 3 "

Fél évre . . . 6 "

Egész évre . . . 12 "

Vidékre egy hónapra 1 kor. 50 fill.

A „Debreczeni Független Ujság“ díszes naptárát, minden most belépő új előfizető, ha egy félévi díjat befizet szintén ingyen kapja.

— **A közgyűlés előkészítése.** A jövő héten tartandó közgyűlésnek a már megállapított sorrenden kívül még számos tárgya lesz, a melynek előkészítése céljából a jog és pénzügyi bizottság hétfőn ülést tart.

— **Vezérkari tisztek Debreczenben.** Tegnap óta idegen tisztek tarka csoportja eleveníti a Piac utcát. Mintegy 30 tagból álló vezérkari tiszti csoport időzik Debreczenben. A vezérkari tisztek között van báró Bolfrasnak a király hadsegédének fia is, a ki uhlánus főhadnagy. A tisztek Kolozsvárról jöttek lóháton Debreczenbe, innen holnap fognak tovább menni.

— **A zárszamadások felülvizsgálata.** Vasárnap délelőtt 10 órakor ül össze a gazdasági bizottság, hogy a város 1906. évi zárszamadásait felülvizsgálja.

— **Kell e Debreczennek?**

Az új iparfejlesztési törvény igen serkentőleg hatott a vállalkozói tevékenységre. A Magyar Ipar című szaklapban olvassuk, hogy megbízható értesülés szerint újabban mintegy tizenöt gyár építését tervezik. A tervek szerint a gyárak nagyobb része vidéki városokban épülne. Különösen figyelmet érdemel két gyárépítési terv: egy céna gomb kötő gyáré, mely 200 leányt foglalkoztatna és fél millió korona befektetéssel épülne és egy csiszoló-koronagyáré, mely 800 ezer korona alapfőkével 100 munkásnak adna kenyeret. E két terv érdekében Sugár Ottó, a Honi Ipar szerkesztője, — már több várost megkérdezett, hogy a gyárak építését milyen kedvezményekkel tennék lehetővé. Nem tudjuk érkezett-e ilyen megkeresés Debreczen város tanácsához. Jó volna a két gyár közül legalább az egyiket megszerezni Debreczen részére.

— **Debreczeniek Pécsen.** A pécsi kiállítás erdészeti kongresszus lesz, a melyre Debreczen képviselőjében Király Gyula tanácsnok és Török Gábor főerdő mester ma Pécsre utaztak.

— **Pénztár vizsgálat.** A gázgyárban ma délelőtt Oláh Károly tanácsnok pénztárvizsgálatot tartott, melyen a legnagyobb rendet konstataálta.

— **Esküvő.** Dr. Nyíri Ernő, a Központi Bank ügyésze, a debreczeni társadalom köztiszteletben álló tagja jun. 25 én tartja esküvőjét Szilágysomlyón Láng Sáriával, dr. Láng Jakab leányával.

— **Aratás előtt.** A gazda közönséget bizonyára érdekelni fogja a városi tanács azon felhívása, amely az esetleges sztrájkok megakadályozásáról s az arató munkások szerződéséről szól. E kérdésekre vonatkozólag felvilágosításokat Király Gyula tanácsnok, Simon István és Tóth Mihály rendőrkapitányok adnak készséggel a kérdezősködő gazdáknak.

— **Megszúrták a karját.** Katz Rándor mészáros, panaszt tett tegnap a rendőrségen, hogy Klein Ignác mészáros egy késsel megszúrta a jobb karját. Katz feleségét ugyanis Klein inzultálta, mire Katz segítségére sietett, de Klein egy bottal megtámadta, majd a késsel jobb karjába szúrt bele. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Vonatok világitása.** A magyar államvasutak vonalain a személyszállító kocsikban a világitást gyökeresen megjavítják ezen esztendőben. A mostani villamvilágitási rendszert is ki fogják küszöbölni, mert a mai lámpások csak a kocsiszakaszok tetejét világitják meg és olvasni alig lehet másképp, mintha az ember föláll. A mai lámpások helyett kétkaru villamos csillárokat fognak alkalmazni, hogy az utasok ülő helyzetben is jól lássanak. A külföldre járó kocsikat külön villamfejlesztő dinamogépekkel is fölfogják szerelni.

— **Öngyilkos mérnök.** Kerekes Ignác, a Berettyó vízszabályozási társaság mérnöke, mint nagyváradi tudósítónk táviratozza, forgópisztolyal agyonlőtte magát. Neuraszténias volt s félt a megőrüléstől. Tegnap egyik barátját vitték az örültekházába; ez roppantul hatott rá s ez érlelte meg benne az elhatározást a végzetes tette. Kerekes egyik hátrahagyott levélben egész vagyonát feleségére hagyta.

— **Összeveszett a rendőrrel.** Molnár János nem olyan ember, hogy megijedjen a maga árnyékától. Tegnap egy kissé be volt rugva s ilyen állapotban szekérével megállott a Dobozi utcán és déli álmot aludni lefeküdt a lovak alá. Az arra járó rendőr figyelmeztette, hogy ne feküdjön a ló alá, mert az megrughatja. De még neki állott feljebb és a rendőrt szidalmazni kezdte s még meg is ütötte. — A rendőr emiatt jelentést tett ellene a rendőrségen s a vizsgálatot megindították.

— **Orvosság helyett — méreg.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap Kacsóh Mária bösözemenyi születésű 16 éves cselédleánnyal, aki Deák József Dombutca 18 szám alatti lakosnál szolgált. A leány ugyanis tegnap vasalás közben a kitóduló szénagtól rosszul lett, amiért is elment egy gyógyszerárba, ahol jód tinkturát vásárolt s abból egy nagy adagot bevett. Délután azonban hirtelen rosszul lett, úgy hogy a mentőknek kellett a kórházba kiszállítani a leányt, akit ápolás alá vették. A leány állapotában még tegnap javulás állott be.

— **Gólya az országúton.** Rusin Anna cselédleány tegnap tanyákról igyekezett haza felé a városba. A vámháznál rosszul lett s csakhamar egy fiúnak adott életet. Az anyát kis gyermekével együtt a mentők beszállították az Attila téri klinikára, ahol további ápolás végett átvették.

— **Roszul lettek az utcán.** Barabás Zsigmond 14 éves cipész segéd a Dégenfeld téren, Kacsó Mária 17 éves leányáig a Domb utcán lett rosszul. A mentők mindkettőjüket beszállították a köz-kórházba. Itt épileptikus rohamokat konstataáltak rajtuk.

— **Évzáró vizsgálat.** A debreczeni nyilvános magán polg. iskolában (Nemzetőr u. 3.) az évzáró vizsgálat f. hó 23-án tartatik meg, mely alkalommal a t. szülőket és tanügyi barátokat szívesen látja az igazgatóság.

— **A veszedelmes csók.** Budapestről jelentik. A Molnár utca 25. szám alatti vendéglőben együtt kártyáztak Hecht János és Kiss István pincérek. A kártyán összeveszttek és olyan botrányt rendeztek, hogy a vendéglős sajátkezűleg kidobta őket. Az utcán a kidobás közös sorsa látványosan kibékítette őket, mert esendesen tárgyaltak egymással és végül Kiss Hecht-

nek a nyakán csóktól Hecht pedig véres Csók helyet ajkát. Mindkét kapitányságra tők bekötözött.

— **Meg**

nőgyelet 1907. délelőtt 11 óráig termében évi vetkező tárgy az elmúlt egy lentése a per bemutatása. jelentése. Eze tagjait azon n meghiyni, ho közgyűlés az tárgyak felet való tekintet rozni. Debrec Veressné Sz

— **A c**

kör folyó hó kertben nyá ezen mulatsá nagy állomá indul. A mul tól tagjai e geivel ez uton gon a kör da Fedett helyr mulatság ros részvételi díj Hölgyek kére lenni. Az eln

— **Az t**

közkedvelt M ton kaphatók divat üzletb

— **Ku**

szijjak, ko ostor nyel Kossuth-ut

— **Tisz**

a legdivatosa helyet 80 fill királynál“ f Rózsa Lajos.

— **Ole**

zénél Koss

— **40**

mint bárhol szalma kalap kalapot a „l posta mellett

— **Tá**

iparos osztály hóban kezdő táncteremben

— **100**

vettem alkalm ható. míg a lesz eladva a reczen, a fop

— **Kör**

kákra legajá utca 31. a va

— **Már**

Darvas Ede csőd tömegb Kapható mé lüster köper mosó csipke áruk most m adva. — Ber nagy tükör, posztó függö

— **Viz**

és csatornáz jótállással ké áruk mellett relők, Debre

nek a nyakába borult és megcsókolta. A csóktól Hecht iszonyuan felordított, Kiss pedig véres szájjal, röhögve szaladt el. Csók helyett teljesen leharapta Hecht alsó ajkát. Mindkettőt bevitték a IV. kerületi kapitányságra, ahol Hecht sebét a mentők bekötötték.

— **Meghívó.** A debreczeni jótékony négyelet 1907. június 23 án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza kistanács-termében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés az elmúlt egyleti évről. 2. Pénztáros jelentése a pénztár állapotáról és a mérleg bemutatása. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. Ezen közgyűlésre az egyelet összes tagjait azon megjegyzéssel van szerencsém meghívni, hogy ezen másodsor összehívott közgyűlés az előző közgyűlésre kitűzött tárgyak felett a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül fog érvényesen határozni. Debreczen, 1907. június hó 18 án. Veressné Szathmáry Teréz négyel. elnök.

— **A debreczeni máv. altiszti kör** folyó hó 23 án vasárnap a Boeskaikertben nyári baly mulatságot rendez, eza mulatságra délután fél 5 órakor a nagy állomásról külön személyvonattal indul. A mulatságra a kör rendes és pártoló tagjai családjaikkal és azok vendégeivel ez uton meghívotnak. A mulatságon a kör dalárdája is közre fog működni. Fedett helyről gondoskodva lesz, így a mulatság rossz időben is megfog tartatni, részvételi díj személyenként 1 korona. — Hölgyek kéretnek leggyorsabban megjelenni. Az elnökség.

— **Az általam forgalomba hozott** közkezdelt Manilla kalapok 1-50 ével folyton kaphatók a „Nyakkendő király” uri divat üzletében a főposta mellett.

— **Kutya szájkosarak, nyakszijak, korbácsok, vezető szijjak és ostor nyelek Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **Tiszta selyem nyakkendők** a legdivatosabb színekben egy korona helyett 80 filléjjel kapható „Nyakkendő királynál” főposta mellett, cég vezető Rózsa Lajos.

— **Olesó és szép legyezők Mentzenél Kossuth u. 4. sz.**

— **40 % -al olcsóbban vásárolhat** mint bárhol utazókoffereket, turista inget, szalma kalapot, pehely könnyű nyulszőr kalapot a „Nyakkendő király” nál, a főposta mellett.

— **Tánciskola megnyitás.** Az iparos osztály részére a táncanfolyam e hóban kezdődik (Csapó u. 17.) „Korona” tánctermében, tisztelettel Schaf táncmester.

— **1000 darab** színes oxford inget vettem alkalmi árban, a kirakatokban látható, míg a készlet tart, nagyon olesón lesz eladva a „Nyakkendő király” nál, Debreczen, a főposta mellett.

— **Könyvkötészeti és bórdiszmun-** kákra legajánlatóbb cég Antalffy F. Piac-utca 31. a városházzal szemben.

— **Már csak rövid ideig** tart a Darvas Ede Piac utca 24. szám alatti csőd tömegből fenn maradt áruk eladása. Kapható még nagy választékban utazó lüszter köpenyek, selyem alsó szoknyák, mosó csipke blouzok, gyermek ruhák. Az áruk most már becsáron alól lesznek eladva. — Berendezés még kapható, három nagy tükör, gáz lüszter, kirakat lámpák, posztó függönyök.

— **Vízvezeték, fürdők, szivattyúk** és csatornázások berendezését szakszerűen jótállással készít és javít a legjutányosabb árak mellett Wilhelm és Weinberger szerelők, Debreczen Hatvan-u. 4.

A „Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglalatik.

— **Ki akar szép lenni?** Erre a kérdésre bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arczbőrt szépítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyra Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész „Fáy”-féle arczkremje foglalja el, mely pár nap alatt meglepően eltünteti szeplőt, májfoltot, pörsené-t, pattanást és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is üde arczzint kölcsönöz. 1 tégely 1 korona, hozzá való Fáy-szappan szintén 1 korona.

Legényharc a vágóhid mellett.

Összeverték a pajtasukat.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

Tegnap éjjel a város külső részének egyik koresmájában három meglehetősen illuminált állapotban levő legény, egy kis parázs összeszóalkozás hevében úgy eldöngetett egy velük mulató ifjut, hogy azt eszméletlen állapotban kellett a köz-kórházba szállítani.

A véres eset 11 óra tájban a vágóhid mellett levő koresmában történt, ahol vig notázással töltötte az egész délutánt Tóth Mihály, Takács József, Somogyi Gyula és Benke János. Kevéssel a mulatság befejezése előtt a legények közül Benke János gunyos megjegyzést tett társaira.

Felindultak erre a legények s mintha parancsszóra tették volna, egyszerre megtámadták a gunyolódó Benkét és úgy össze verték, hogy alétan rogyott le a földre a kapott súlyos ütlegek következtében.

Csakhamar értesítették az esetről a mentőket, a kik Benke Jánost beszállították a köz-kórházba. A verekedő legényeket még az éj folyamán kihallgatta a rendőrség. — Az eljárást ellenük megindították.

Utazás a horvátok körül.

Polónyi Géza felszólal.

Supiló nem lehet képviselő.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 21.

A horvát kérdés foglalkoztatja még mindig a képviselőházat — és pedig abban az alakban, hogy lehetne a botrányok végtelen sorozatának egyszer és mindenkorra véget vetni. A folyosón állandóan nagy az élénkség, fel fel tűnik Polónyi alakja is aki újra szerepelni kezd.

— Holnap felszólalók, mondotta Polónyi közvetlen hibeinek, s megfogom mutatni a magyar horvát koalíció történetét.

Polonyin kívül maga a kormány is töri a fejét azon, hogy mit cselekedjék a féktelen elemekkel. Ma új idea merült fel és pedig a következő.

Senki sem látott abban sérelmet, hogy az összes nemzetek a francia nyelvet fogadták el a diplomácia nyel-

véül. Tekintsék tehát a horvátok a magyar nyelvet ne szolgálati, hanem szolgálatra képesítő nyelvnek, ennek elfogadásával az elvi álláspont egyáltalában nem szenved sérelmet.

Ugy beszélnek azonban, hogy a horvátok ezzel a diplomáciai dologgal egyáltalában nem elégesznek meg.

Ma délelőtt egyébként a képviselőházban Wekerle, Polónyi és Drohobeczky püspök ismét tárgyaltak a kibontakozás felől.

*

A Magyar Hirlap ma esti száma érdekes cikkeket közöl. Kimutatja, — hogy *Supiló* Ferencz a horvát obstrukció vezére tulajdonképen nem is lehet képviselő. Az 1869. évi L-ik törvény cikk szerint az az egyén, aki honosítás után lett magyar állampolgár, csak a honpolgár eskü letételétől számított tíz év után lehet képviselő. — Kivételt képeznek azok, a kik királyi honosító levelet kaptak. Minthogy *Supiló* 1906. május 8-ikán tett honpolgári esküt Fiumében, s minthogy királyi honosító levelet nem kapott, ő csak 1916 ban lehet jog szerint tagja a magyar képviselőháznak. *Supiló* ezidő szerint csak a házszabályok szerint képviselő, de erkölcs, törvény szerint nem az.

Ezzel a felfedezéssel a nagy obstruktor aligha fog valamit törödni — s nyugodtan szemtelenkedik majd tovább is.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, június 21. A képviselőház mai ülését *Pintrovich* horvát képviselő kibeszélte. Az ülés 3 órakor ért véget.

Pap Zoltán nyilatkozik.

Budapest, június 21. Pap Zoltán országgyűlési képviselőt azzal vádolták meg, hogy *Ivánka*, *Zirci* képviselő megválasztásakor pénzért korteskedett. Pap Zoltán ma hosszabb nyilatkozatban jelenti ki, hogy *Ivánkától* egy fillért sem kapott.

Nemzetközi anarchista kongresszus.

Berlin, jun. 21. Augusztus 26-tól 31-ig *Amsterdamban* nemzetközi anarchista kongresszus lesz. A kongresszus tárgysorozatán szerepel az antimilitarizmus, az orosz forradalom tanúságai, a modern irodalom és az anarchizmus.

A francia zendülés.

Páris, június 21. A déli megyékben a zendülés nagyon veszedelmes jelleget ölt. *Narbonnéban* a katonák a tömeg közzé löttek és hárman el-estek, 3-an megsebesültek. A tömeg a rendőrgyöngöt bántalmazta, aki már eddig valószínűleg meg is halt. A feldühödt emberek a párisi rendőrgyöngöt véresre verték, de szőlőmi-velők bizottságának egyik tagja közbe-

lepett. Guilanre, aki többemagával volt, éppen abba a házba menekült, hol a szőlőmivelők bizottsága ülést tartott. Itt rávetette magát 20 szőlőmivelő és a tömeg azt akarta, hogy végezzék ki. Csak nehezen tudott elmenekülni.

Erdekes fegyeno.

Brünn, június 21. A tercsianstadti várból tegnap Olmützbe hoztak egy Nemrava Vilmos nevű landuwehr katonát, akit a krakói landuwehr bíróság 2 évi súlyos börtönre ítél, mert nem akart fegyvert a kesébe venni. Nemravanak ez már második büntetése, mert 1904-ben a lüsz eskü megtagadása miatt 5 hónapi börtönre ítélték. Nemrava Olmützbe való megérkezésekor kijelentette, hogy nem fog elveitől eltérni bármi történjék is vele.

IRODALOM.

Vályi Nagy Gusztáv kötete. A tragikus halállal kimúlt szegény Vályi Nagy Gusztáv kötetére az előfizetések szépen folynak. Ujabbán előfizettek a kötetre: Szávay Gyula gyűjtő ivén: Wessprémy Zoltánné, Wessprémy Zoltán, Pénzes Sándor, Márk Endre, S. abó Emma, Kontsek Károlyné, Rochli z Arturné. (Összesen 7 kötet). Weisz Aranka ivén: Aczél Izorné, Weisz Gáborné, Weisz Menyhért, Katona Márton, Papp Ferencz, Scheer Ilonka, Gévay Gizella, Szepessy I., Székely Arthur, Csillag József, Beck Sámuel, Fuchs Sámuel, Sándor Rudolf, Bródy Andor, Weisz Bertalan. (Összesen 15 kötet.) Ifj. Móritz Bertalan ivén: Ifj. Móritz Bertalan, Frigyessy Jenő, Havass Kálmán, Kerékgyártó István, Gödényi Zoltán, Ormós Gábor, Dr. Kemény Viktor, Máthé Albert, Varjassy István, Egely Imre, Szűcs Ferencz, Taraby József, Fűredi Samu, Szabó Mihály, Kovács László, Losonczy János, Czobor László, Kovács Béla, Mihály Ferencz, Hering Andor, Csák László, K. Varga József, Szedlák Rezső. (Összesen 24 kötet.)

TÖRVENYKEZÉS.

Megrögzött csaló. Miklósi Márton volt bösörményi, jelenleg budapesti lakos két évvel ezelőtt egy motort és egy gépet vett a budapesti Engel és Kalmár cégtől olyan feltétel mellett, hogy míg a motor árát le nem törleszti, az a cég tulajdonát képezi. Miklósi azonban alig fizetett a motorra 200 kor-t, azonnal eladta azt 800 korért a debreczeni Janatka cégnek, néhány nap múlva pedig 500 korért Paksi Imre bösörményi lakosnak. A cég feljelentést tett Miklósi ellen család miatt. A feljelentést ma tárgyalta a debreczeni kir. törvényszék s Miklósi 1 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Az elárult kormánytitok. Budapestről jelentik. Mikor Lengyel Zoltán orsz. képviselő nemrég előállt a leleplezéseivel, a nyilvánosság elé kerültek olyan akták is, melyek a kormány rendelkezési alapjának diszkrét kiadásait árulták el. Csakhamar kitűnt, hogy a titkos akták Hajdu Gyula, az állami számvevőszéknek azóta elbocsátott hivatalnokáé vitte el a nevezett képviselőhöz. Amint ismeretes, Hajdut letartóztatták s nemcsak ellene

indítottak bűnvádi eljárást hivatalos titok megsértése címén, de mint fölbujtót, pörbe fogták Lengyel Zoltánt is. Most azonban kiderült, hogy Lengyel egyáltalán nem szolgáltatta fel Hajdut az akták elhozására s ez — amint mondotta — tisztán „hazafias felbuzdulásból” bocsátotta rendelkezésére a kérdéses iratokat, s így az utóbbi vád elesett. Azóta csupán Hajdu ellen folyt a vizsgálat, melyet dr. Kiss István vizsgálóbíró ma befejezett s ezért ugyancsak ma áttette a pör iratait indítványtétel végett a királyi ügyészséghez.

Közgazdaság.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. Az érdekeltek figyelmébe a debreceni kereskedelmi és iparkamara ezennel felhívja a budapesti I. honvéd kerület hadbiztossága által közzétett árlejtésre. Verseny tárgyat képezi: H. Hadház, Tég-lás, Sámson és Bököny között tervezett összpontosító állomások legénységének kenyér, zab, szalma, széna szállítása. Az ajánlatok 1907. év június hó 25. nap, délelőtti 9 órájára nyújtandók be. A bánatpénz összege 5%. Elhelyezendő az ajánlatához. Az ajánlat Budapestre, a magyar kir. I. honvéd kerület hadbiztosságához (VIII. k. József-ut 48. sz. II. em.) küldendő. Bővebb felvilágosítást az érdeklődők a kamaránál nyerhetnek.

REGENY-CSARNOK.

Az utazó csoda.

109. Fantasztikus regény.

Nem maradt egyéb hátra, mint a szobor elárulítása.

Egy reklámhajtásos angol épen most tett neki csábító ajánlatot. Talán még többet lehetne elérni nyilvános árverés által.

A rendőrügynök csak hagyta barátját beszélni, magyarul, mindenbe beleegyezett, mert nem volt sem ereje, sem kedve a vitaikozásra.

Egyetlen gondolat lebegett előtte, teljesen bele akart mélyedni a titkos fölírás kibetűzésébe. Ez volt az utolsó reménye! A többivel nem törődött.

XVII. FEJEZET.

Megmentve.

„La Francine” apró gőzös fődélzetének padlóján két átázott, különös öltözetű emberi test vot kinyujtva.

A vízbefultak ólomszínű arcán az élet legesekélyebb jele sem mutatkozott. Érutésük megszűnt, a tudó sem működött.

A matrózok és utasok komor arccal sugdolóva álltak körül, mialatt három tengerész a testeket dörzsölte, nyelvüket huzogálta és karjaikat emelgette, hogy az emberi gépezetet újra mozgásba hozzák.

A hajó orvosa nem sokat beszélgetett, de rövid szavakkal rendelkezett, néha pedig a szív tájékát vizsgálta, hogy a gyomorra rakott forró borogatások nem használnak-e.

Egy kis kövér ember szétterpesztett lábakkal ott állt és kedélyesen pöfékelt rövidszáru pipájából.

Ez volt a hajó parancsnoka, Carbag-nac kapitány, igazi délvidéki fiú, ki ha

akarta volna is, nem tagadhatta volna el eredetét, mert erős tájszólással beszélt.

— Takarodjatok onnan, — kiáltott a kíváncsiaskodó matrózokra, kik annyira odatolakodtak, hogy elzárták a levegőt és a világosságot a mentőktől.

— Már az igaz, hogy éppen jókor huztuk ki őket a fűrdőből, — szólta a doktorhoz fordulva.

Az orvos, ki nagyon el volt foglalva csak morgással felelt. A kapitány nem szorult azonban beszélő társára és kedélyesen folytatta:

Folytatása következik.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen újdonságainkból mintát, fekete, fehér vagy színesekben kor. 1.15-től K 18-ig méterenként.

Különlegesség: Selymek társaságokban menyasszonyi, bál és utcai öltözékekben blousoknak és béléseknek stb. .

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám-és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájc.)
1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Szőlő terület eladás.

Az Ermelléken levő Szeődemeter községben a dr. Kindris Gábor szabadkai törvényszéki bíró szőlőjének szomszédsgában az u. n. „Nagyhegy”-en, mintegy 50—60 kat. hold

szőlőföld

előnyös feltételek mellett eladó.

Ertekezhetni Virág Albert körjegyzővel Szeődemeteren. (Szilágy m.)

Használt butorokat

ad, vesz, javít és ujakra becseré!

KÓNYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legujabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piac-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Legszebb, legtartósbb Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék-**király** kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

benne lévő konyha 2 adó, vagy

Könn a kiadóh

Donc
DEBR
Meny
vás
Ang
kre
kel
Óriás

Uveg, tü
edény

Knö

Épület t
gyorsan

Br
férfi
férfi
mosó

legolc
F

Sza
divat,
DEBRE

Hajdusa
Bajuszp

Védjeg

Grós

DEBRE

Telefon

Szoboszlón, jó forgalmu helyen

egy ház

benne lévő bolt helyiséggel, 2 szoba, konyha 2 kamarával haszonbérbe kiadó, vagy örök áron

eladó.

Könnyű fizetési feltétele. Czim a kiadóhivatalban.

Donogán és Somrossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehérnemű, Angol ruhavászon, batist, kreten-, zephyr. Mosó székelly férfi ruha szövet. ←

Óriási szőnyeg raktár!!

Uveg, tükör, porcellán és zománczott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönözhetnek.

Brassóiszövet

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszövetek, tonnis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló bélésszövet, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ruha szövet

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyegáruháza

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép a bajusz

a híres

Hajdusági Pedrő-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

Figyelmeztetés.

A t. gazdálkodó és géptulajdonosok becses figyelmébe ajánlom újonnan berendezett és tetemesen meg bővített zsák- és ponyva raktáramat, zsák- és ponyva kölcsön intézetemet.

Raktáron tartok: mindennemű vizhátlán és nyers ponyva vásznakat, kender-, len- és juta zsákokat, heveder, kötél és zsinag árúkat a legolcsóbb napi áron.

Vas J.

zsák- és ponyva kölcsön-intézete Széchényi-utca 6.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen
Szent-Anna-u. 6.

Készít mindennemű bronzárúkat, légszesz, acelyen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (kombinált.) — Újjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad jutányos árak

gyorsan, szakszerűen és mellett eszközöl.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munkáerőkkel berendezett

csipész műhelyét

Fűvészkert-utca 6. sz.

Műasztalos műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet Teleky-utca 16. szám alól. — Péterfia-u. 1. szám alá helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó műbutorok, lakás berendezések u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha továbbá üzleti, irodai, gyógyszerár és templomberendezéseket.

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgállok. — Kifogástalan és izlésses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,

műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.

Új Hajdusági házikenyér sütőde megnyílik junius hó 22-ikén, szombaton.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Hatvan-utca 28. sz. a. a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

házikenyér sütődét

létesítettem, hol is naponta debreczeni asszonyok által előállított házi kenyéret sütök és ezeket megrendelés esetén házhoz is szállítatom.

Elvállalok utcaizsütéseket. Sütődémet úgy rendeztem be, hogy az mindenkinek a legkényesebb legyen. Sütéseket elfogadok: reggel 8 órától 12 óráig minden időben és délután 3 órakor.

Hogy vállalatom a legkényesebb igénynek is megfelelőjen, a sütés kezelésére kitűnő szakértőt állítottam. Szóval ezen vállalatomban is az lesz legfőbb törekvésem, hogy tisztelt vevőimet pontosan és tisztán szolgáljam ki úgy a nálam beszerzett, valamint a nálam sütésre hozott élelmiczikket ki-ki élvezettel fogyaszthassa.

Amidőn új vállalatomat a nagyérdemű közönség becses pártfogó-vagyok tisztelettel,

Cziczó Lajos,

Hajdusági házikenyér sütőde tulajdonosa.

Sütődém megtekintését figyelembe ajánlom.

Sütődém megtekintését figyelembe ajánlom.

500 izzófény. 1000 kényelmes ülőhely. 10 ivólámpa

a világ legnagyobb és legjobb mozgófénykép vállalata.

Narten-féle

BIOSKOP

Debreczenben a Szénavásártéren felépített óriási pavillonban.

Szenzációs előadásokat tart minden másnap műsorváltással.

Kezdődik: Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznap 7 és 9 órakor.

Műsor Junius 22—23-án.

Hajóórs Port-Art-hurnál

A szomszéd lámpája Tűzkaszka (színezett)

Ragadós ásitás Váratlan ebéd

Háromszoros találka Rabló-támadás a keleti express-vonat ellen

Az ördög fia (színezett)

Jó gyermekszívek

Verseny-uszás Ingerlő művésznő

Hü barátok August besszujja Egy szegény-leány sorsa

Pillangó törvényszék (színezett)

Tell Vilmos Fízetése képtelen festő

A kimosott katona Az enyves paróka Szerecsenküldöttség Párisban

Az esti előadásokon egy elsőrangú zenekar fog játszani.

Előadásainkat mindenféle kedvezőtlen időszakban is megtartjuk.

Helyárak: Páholyülés 5 személyre 6 kor. Számozott I-ső hely 1 kor., II. hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér. A 3, 5 és 7 órai előadások alatt katonák őrmestertől lefelé és iskolásgyermekek az I-ső és II-ik helyen félhelyárakat fizetnek.

A számozott helyekre jegyek kaphatók egész nap a kinematográfnál.

Műsorváltoztatás fentartva.

kiváló tisztelettel

Narten György,

magánmérnök, tulajdonos.

Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége Piacz-u. 72.

Legjutányosabban készít villamos világítási és villamos erőátviteli berendezéseket.

Szakszerű utbaigazítással, költségvetéssel és rajzokkal bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek és szerelvények dus választéka.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki indakozásán tessék választélyogot esatolni.

30 é csin. özvegy 9 éves fiuval 100.000 kor. vagyonnal, házasságra lépne csinos gyermektelen urral, ha vagyontalan is, de adósság nélkül. Ajánlatok (anonim czéltalan) „Fides, Berlin 18.” czim alá intézendők.

Előnyösen ösmert üzletünket a bérházból ismét vissza helyeztük a Simonfi-utca 6. sz. alá. Dusan felszereltük n. m. férfi és női felöltők, férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ágy és asztal terítők, csipke és szövet függönyök, minden czikknek cs-a kely heti és havi törlesztésre leszerelhetők Adler Sándor és Társánál.

Kötszerész tanulónak jó házból való fiu felvétetik Schön Sándor orvosi mű- és kötszerész Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház.

Takarítónőt keres garson fiatal ember fizetéssel vagy lakásért Csapó-u. 30

Gazdag alföldi városban, Piacz-tér közelében legforgalmasabb helyen, régi jóforgalmu fűszer-, vas- és rövidáru, pálinka és trafikall ellátott üzlet lakással együtt azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

A Bocskay hadinépe czimű könyvek leszállított árban kaphatók a kiadóba.

Dzirzon kaptárak olesón eladók Kontsek Gézánál.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olesó árakon kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejlesek és új harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Kiadó Bethlen utca 12. szám alatt két külön bejáratu csinosan butorozott szoba kertre nyiló ablakkal.

Eladó egy nagy kávé pergelő és egy nagy cukor daráló Kontsek Gézánál.

Éjjeles fiu jó fizetéssel felvétetik, a czime a kiadóba megtudható.

Keresek esérébe egy házat földért Debreczenben. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfitér 6. szám.

Csizmadia tanoncokat

napiér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és áruarnoka. Debreczenben. (Margit fürdő.)

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Két fiu tanulónak 10-15 korona havi fizetéssel Bányai József zsinór és paszomány gyárában, Piacz-u. 43. felvétetik.

Munkás leányok és kocsisok felvétetnek Honvéd utca 16.

Egy 14-17 éves fiu küldőncznek jó fizetés mellett felvétetik. Czim a kiadóba.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban keresetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapest, festékgyárának festékével

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe **sima és mintás szövetek, karkács és csikos blouz kelmek.**

Delinek 30 krtól.
Blouz selymek 120 krtól.
Férfi ingek . . . 120 krtól.
Gallér 13 kr.
Kézelő 20 kr.

Gyermek kötények, reform és em-pirben dus választék, fehér és szines alsó szoknya 120 krtól.

És sok fel nem sorolt áruk dus választékban, olesó árakban kaphatók

Doszpoly János Utóda

Főtér, Tisza palota.

Legbiztosabb szépitőszere a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalit! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere czikkeknak és hasonszervi gyógy-szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszervu” gyógyszeriar.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Suchán Rezső

„EDISON” Villamos Színháza

Batthyány utoza 1 szám.

E héten mindennap és minden órai elő-adáson

Hamupipőke!

remek látványosság.

➤ 30 perczig tartó kép! ➤

Azonkívül e héten mindennap a követ-kező ujdonságok, óránként változatos gaz-dag műsorral, tiszta rezgés nélküli moz-góképekben láthatók.

Heti műsor:

Romeo és Julia, Az édes anya név-napjára, Egy szerencsétlen nap, Arab bü-vész, Legyező ipar Japánban, A mérég-keverő nő, Csoda rózsák, Az orvvadász, A lakó bosszuj, Kararai márvány ipar, Szavasi ur balesete, Harangozó leánya, Egy alaposan bevett kalap, Szomoru la-kodalom, Telhetetlen szomjas, Beszálláso-lás, Tirol, Különös utóétek, Szentelen bolha, Jegesmedve vadászat, Anyósok versenye, Czigány szerelem, Tudós álma, Zsonglör, A rézbőrűek, A Purgó hatása, Barnum állatsereglete, Egy rakoncátlan gyermek, Niagara vizesése, **Hamupipőke** és még számtalan ujdonságok.

Előadások kezdete d. u. 5-től óránként este 11-ig.

Minden órán más képek!

Villamos szellőztetés!

Belépő-dij: I. rendű 50 fill. II. rendű 30 fill. III. rendű 20 fill.

Bérlet-jegyek igen kedvező árban a pénztárnál kaphatók.

Amidőn a nagyérdemű közönség szí-ves pártfogását kérem vagyok

tisztelettel

Suchán Rezső

tulajdonos.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére **fiók üzletet nyitott** a város különböző részein.

Árpádtér 18. sz. alatt (Móricz telep)
Csapó-utca 37. „ „ (Burgundia-utca sarok.)
Bocskay-tér 1 „ „ (Czeglédi-ház)
Mester-utca 46 „ „ (Hortobágy malommal szembe.)
Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütő-deből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.

Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.

Arany érem Budapest 1899.

Arany érem Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára. 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzemben helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jót-állás mellett mint különleges-séget a legújabb szerkezettel

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéreinek.